

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒

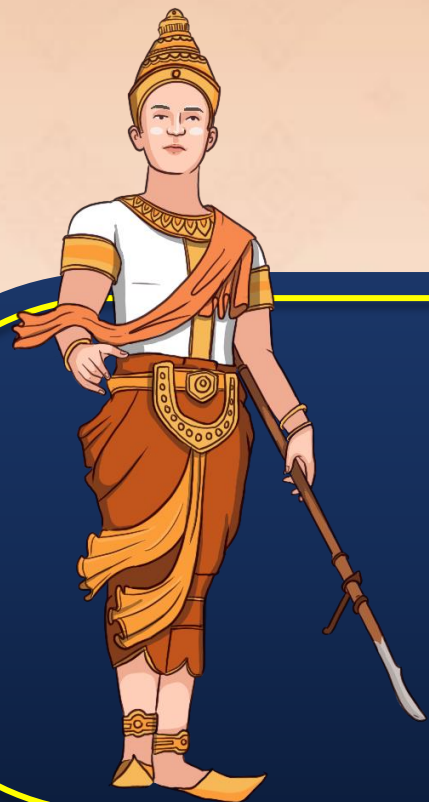
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

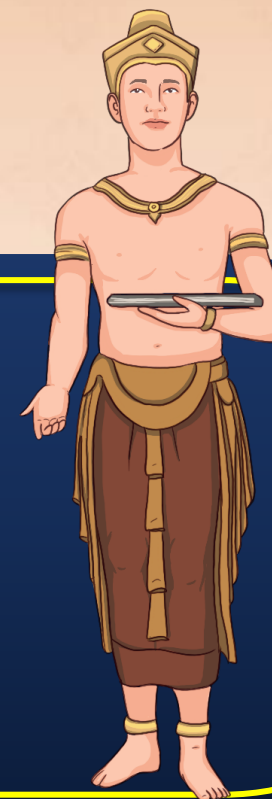
ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

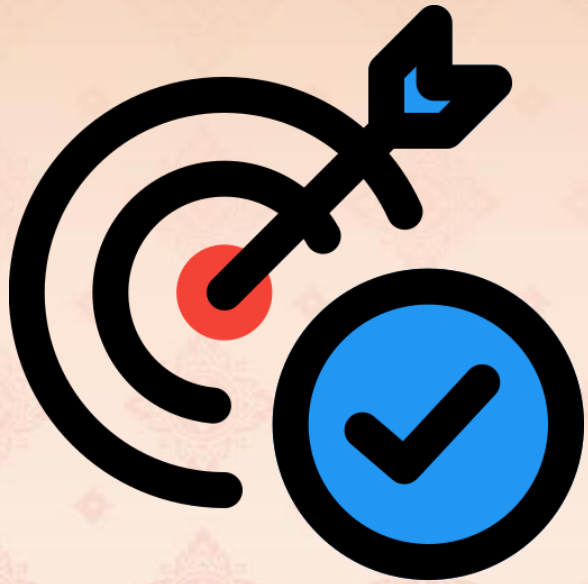

การปกครองใน อาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

เราจะเรียนเรื่อง : การปกครองใน
อาณาจักรสุโขทัย

เพื่อ : อธิบายลักษณะเด่นของคติทาง
การปกครองของสุโขทัยและเปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างคติการปกครอง
ของสุโขทัยครั้งแรกและครั้งหลัง

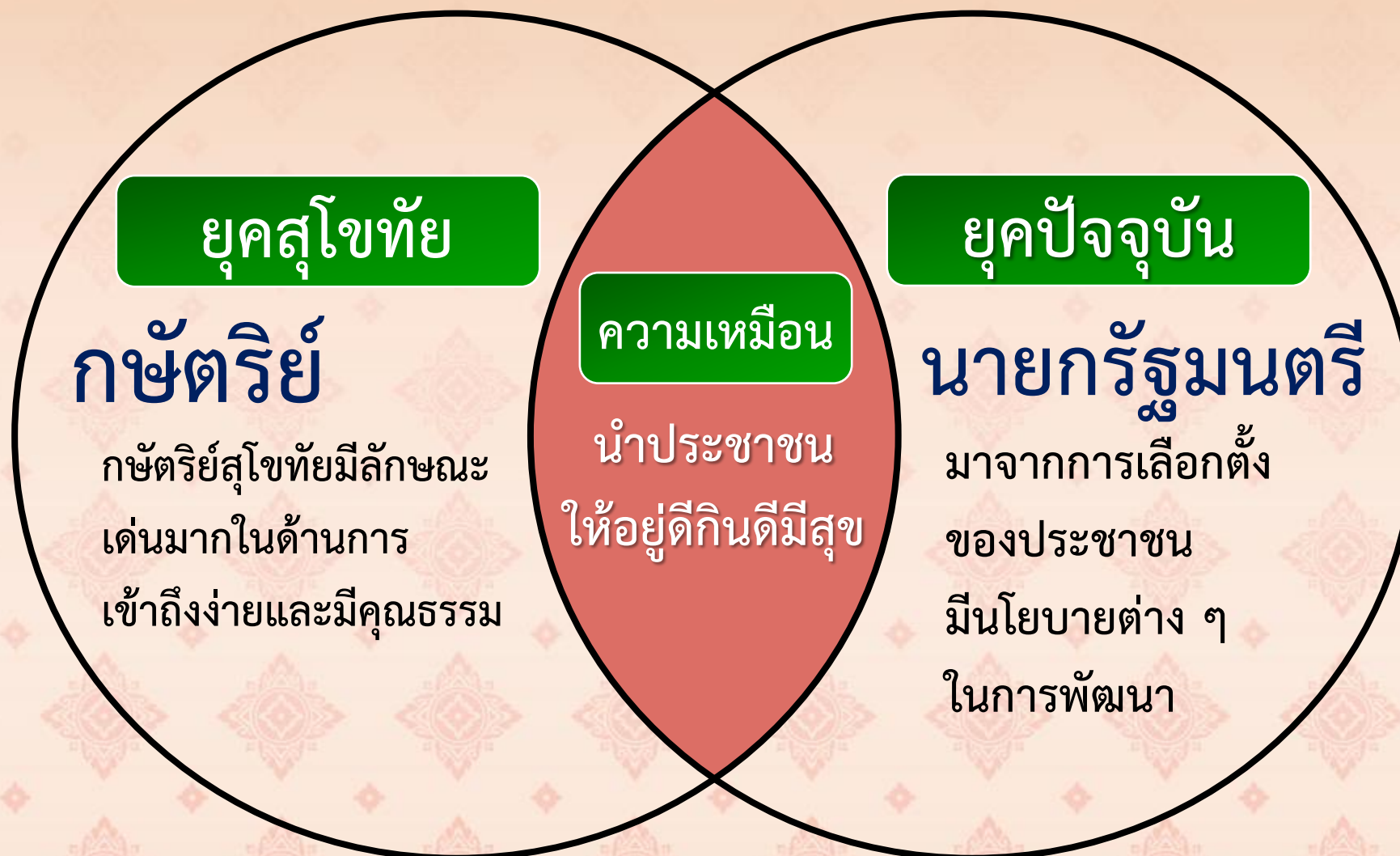

ยังจำได้ไหม

“พีระมิดสังคมสมัยสุโขทัย”

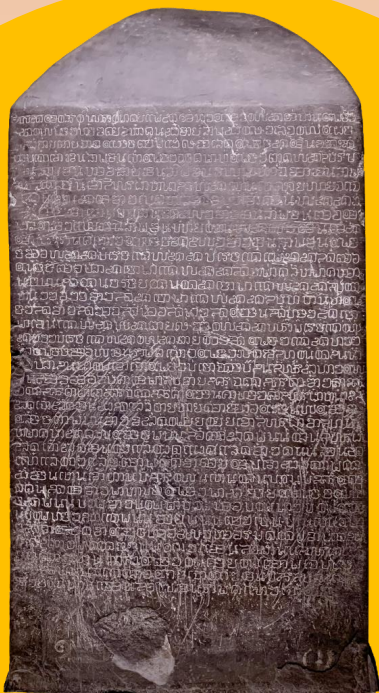
ผู้นำยุคสุโขทัยกับผู้นำยุคปัจจุบัน

คำถามชวนคิด ???

“ผู้นำของสุโขทัยคือใคร มีลักษณะอย่างไร
เหมือนหรือต่างจากผู้นำในปัจจุบันอย่างไร”

ตัวอย่างหลักฐาน

จารึกพ่อขุนรามคำแหง (จารึกหลักที่ ๑)

ที่มาของภาพ : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

สุโขทัยในช่วงต้น

ตัวอย่างหลักฐาน

สำเนาจารึก วัดป่ามะม่วง

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

สุโขทัยในช่วงครึ่งหลัง

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint

เรื่อง : การปกครอง

ในอาณาจักรสุโขทัย

ใบงานที่ ๒

เรื่อง : ปกครองอย่างสุโขทัย

ปกครองอย่างเป็นธรรม

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง : ปกครองอย่างสุโขทัย
ปกครองอย่างเป็นธรรม

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา สด๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ - ๒ และตอบคำถามดังนี้

จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ - ๒

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี...ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง
แขวนไว้ นั้น ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บ
ท้องข้องใจ มันจกกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบไ้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้
พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถามสวนความแก้มันด้วยชื่อ
ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาเขมร) ด้านที่ ๑

๑๒๖๙ ศก ปีกุน พระบาทกมรเดงอัญญไทยราช ...เสด็จนำพล...
ทั้งหลายออกมาจากเมืองศรีสัชชาลัยมา ... เสด็จพระราชดำเนินเข้า
เสวยราชย์...ในเมืองสุโขทัยนี้... นำมงกุฎ พระแสงขรรค์ชัยศรี และ
เศวตฉัตร มาอภิเษกแล้วถวายพระนามว่าพระบาทกมรเดงอัญญศรีสุ
ริยพงศรามมหาธรรมราชาธิราช

ใบงานที่ ๖

ปกครองอย่างสุโขทัย

ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑

จากข้อความในจารึก หากนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนเป็น
ชาวสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่
แก้ไขไม่ได้ นักเรียนต้องทำอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่ากษัตริย์สุโขทัยในจารึกแบบใดที่เข้าถึงและเข้าใจง่าย
กว่ากัน

☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

นักเรียนคิดว่าผู้นำสุโขทัยคนใดที่มีอำนาจเด็ดขาดมากกว่ากัน

☐ พ่อขุนรามคำแหง ☐ พระบาทสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

ระบบการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเรียกว่า

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒

ปกครองอย่างสุโขทัย
ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

จะเกิดอะไรขึ้นหากเราให้อำนาจมาก ๆ แก่คนไม่เก่งและไม่มี

คุณธรรม

ใบงานที่ ๖

ปกครองอย่างสุโขทัย
ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๒

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒ และตอบคำถามดังนี้

จารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒

เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี...ปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่ง
แขวนไว้วันนั้น ไฟร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความ เจ็บท้อง
ข้องใจ มันจกกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไร้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุน
รามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถามสวนความแก่มันด้วยชื่อ ไฟร่ในเมือง
สุโขทัยนี้จึงชม

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒ และตอบคำถามดังนี้

จารึกวัดป่ามะม่วง (ภาษาเขมร) ด้านที่ ๑

๑๒๖๙ ศก ปีกุน พระบาทกมรเดงอัญญาไทยราช ...เสด็จนำพล...ทั้งหลาย
ออกมาจากเมืองศรีสัชนาลัยมา ... เสด็จพระราชดำเนินเข้าเสวยราชย์
...ในเมืองสุโขทัยนี้... นำมงกุฎ พระแสงขรรค์ชัยศรี และเศวตฉัตร
มาอภิเษกแล้วถวายพระนามว่า พระบาทกมรเดงอัญศรีสุริยพงศรามมหา
ธรรมราชาธิราช

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒ และตอบคำถามดังนี้

จากข้อความในจารึก หากนักเรียนหรือครอบครัวของนักเรียนเป็นชาวสุโขทัย
ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อมีปัญหาเดือดร้อนที่แก้ไขไม่ได้ นักเรียนต้องทำอะไร

สันกระดิ่งที่หน้าประตูวังของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒ และตอบคำถามดังนี้

ระบบการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเรียกว่า

พ่อปกครองลูก

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๑ จงอ่านข้อความจากจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ – ๒ และตอบคำถามดังนี้

นักเรียนคิดว่ากษัตริย์สุโขทัยในจารึกแบบใดที่เข้าถึงและเข้าใจง่ายกว่ากัน

พ่อขุนรามคำแหง

พระบาทสมเด็จพระอภัยภูไทยราช

นักเรียนคิดว่าผู้นำสุโขทัยคนใดที่มีอำนาจเด็ดขาดมากกว่ากัน

พ่อขุนรามคำแหง

พระบาทสมเด็จพระอภัยภูไทยราช

เฉลย

ใบงานที่ ๖ ปกครองอย่างสุโขทัย ปกครองอย่างเป็นธรรม

ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

จะเกิดอะไรขึ้นหากเราให้อำนาจมาก ๆ แก่คนไม่เก่งและไม่มีคุณธรรม

ผู้นำใช้อำนาจไม่มีขอบจำกัด
เป็นการทำลายบ้านเมืองให้เสื่อมถอย

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

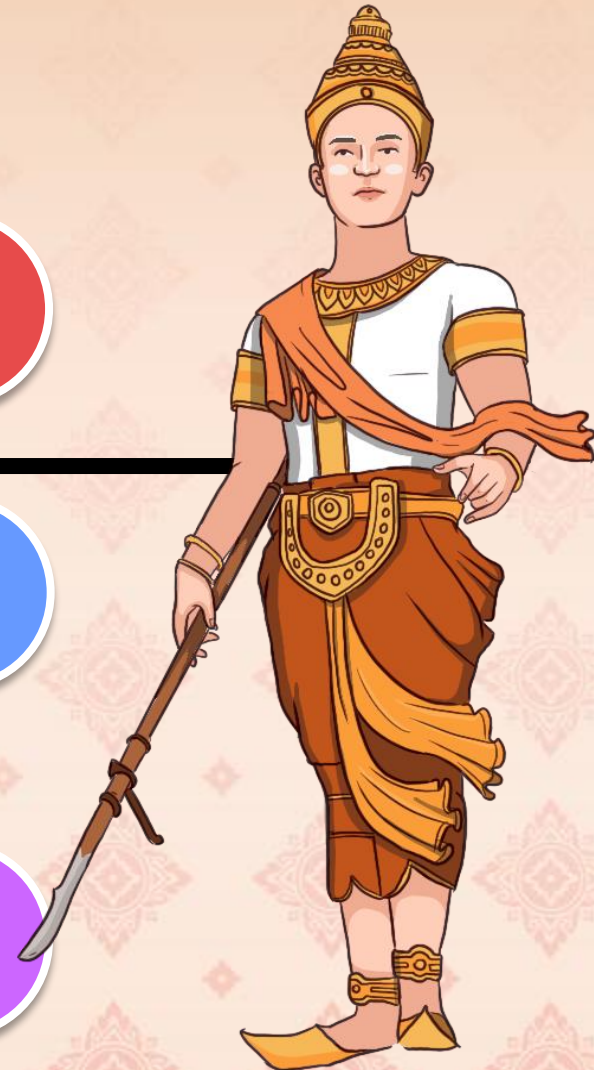
พ่อปกครองลูก

พ่อขุนศรีนาวนำถม

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนบานเมือง

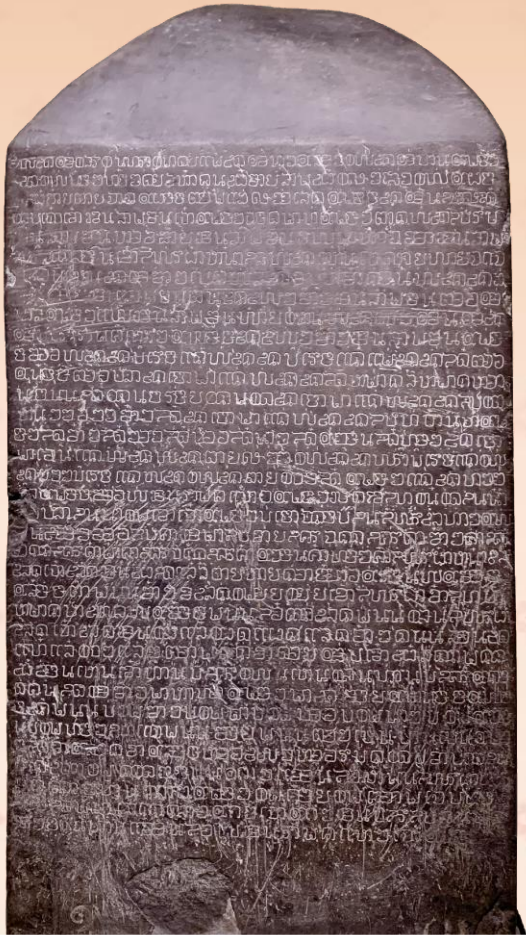
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

พ่อปกครองลูก

“เมื่อชั่วพ่อกู กูบำเรอแก่พ่อกู กูบำเรอแก่แม่กู
กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู กูได้หมากส้ม
หมากหวาน อันใดกินอร่อยดี กูเอามาแก่พ่อกู
กูไปตี ห้างวังช้างได้ กูเอามาแก่พ่อกู
กูไปท่อบ้านท่อเมือง ได้ช้างได้งวงได้ปั่วได้นาง
ได้เจียนได้ทอง กูเอามาเวนแก่พ่อกู”

จารึกพ่อขุนรามคำแหง (จารึกหลักที่ ๑)

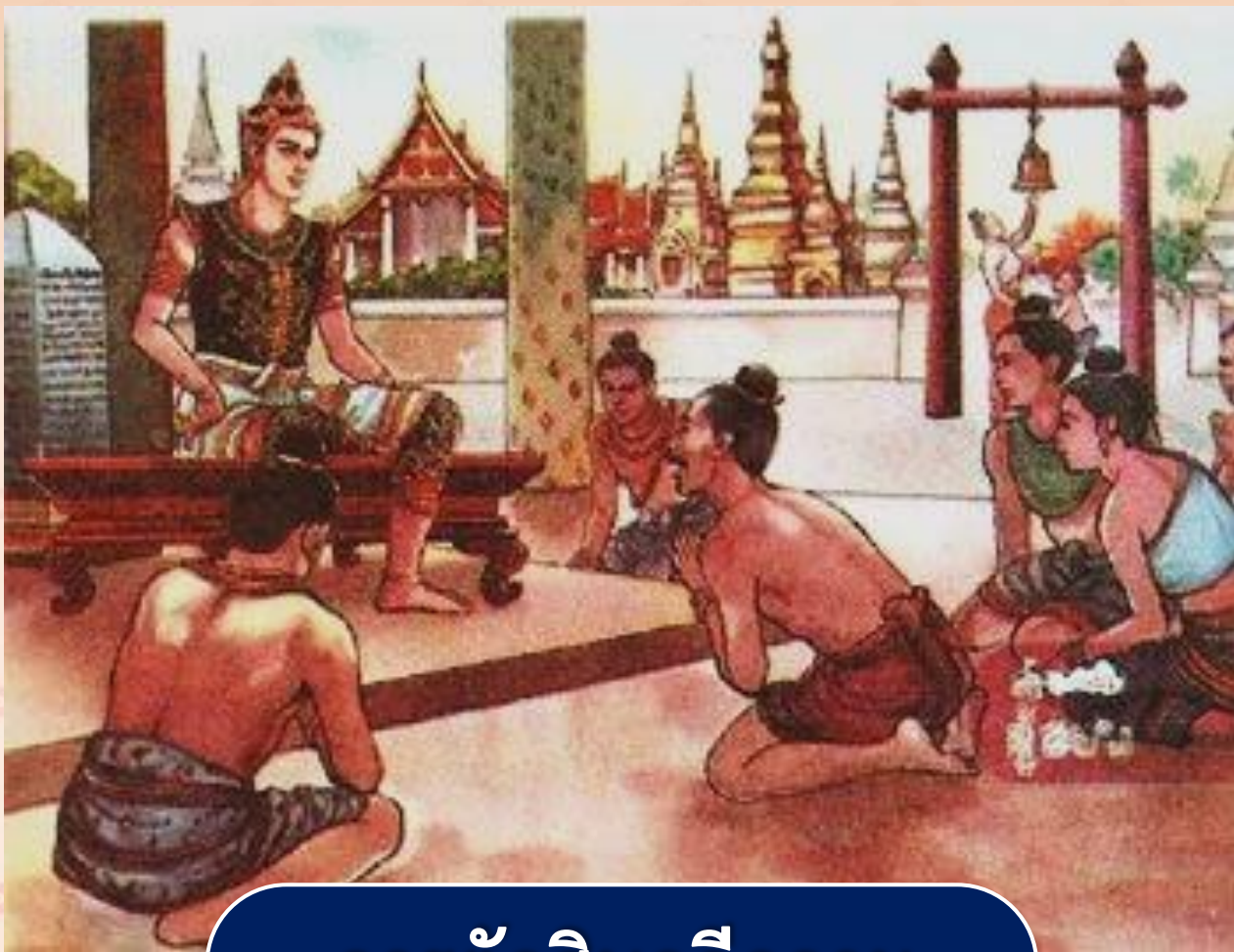
ที่มาของภาพ : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

คำถามชวนคิด ??

ข้อความดังกล่าวแสดงถึงเรื่องอะไร

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

การตัดสินคดีความ

กระดิ่งพ่อขุน จำลอง

แผนที่แสดงอาณาจักรสุโขทัย

สุโขทัยมีอาณาเขตกว้างขวาง แบบนี้จริงหรือไม่

ระบบฟอปกครองลูก

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงครึ่งหลัง)

ธรรมราชา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

พระมหาธรรมราชาที่ ๒

พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลิอไท)

พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงครึ่งหลัง)

ธรรมราชา

ทศพิธราชธรรม

ราชจรรยาวัตร

จักรวรรดิวัตร

ทศพิธราชธรรม (ธรรมสำหรับพระราชา)

ทาน

ศีล

บริจาค

อาชวะ

มัททวะ

ตบะ

อักโกระ

อวิหิงสา

ขันติ

อวิโรธนะ

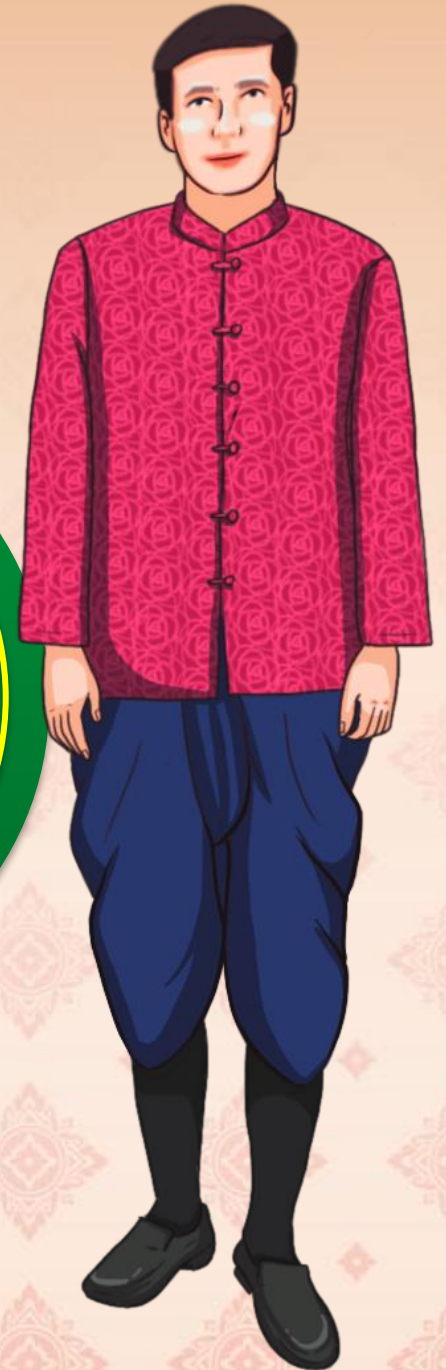
รู้ไว้ใช่ว่าใส่บ่าแบกหาม

สรุปบทเรียน

การปกครองใน

อาณาจักรสุโขทัย

พ่อปกครองลูก

ผู้นำมีความใกล้ชิดกับพลเมืองมาก
เหมือนอย่างความสัมพันธ์ พ่อ - ลูก

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

ธรรมราชา

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับพลเมือง
มีความเป็นทางการมากขึ้น
เนื่องจาก อาณาจักรกว้างใหญ่ขึ้น

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เศรษฐกิจสุโขทัย

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

.....ผู้นำ

มิใช่ผู้ที่อยากจะเดินนำคนอื่น
แต่เป็นผู้ที่ผู้อื่นอยากจะเดินตาม.....